



Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

17. november 2022*

»Præjudiciel forelæggelse – område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – indvandringspolitik – direktiv 2003/86/EF – artikel 2, litra f) – artikel 10, stk. 3, litra a) – begrebet »uledsaget mindreårig« – ret til familiesammenføring – mindreårig flygtning, der er gift på tidspunktet for sin ankomst til en medlemsstats område – børneægteskab ikke anerkendt i medlemsstaten – samliv med ægtefællen, der har lovligt ophold i denne medlemsstat«

I sag C-230/21,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien) ved afgørelse af 6. april 2021, indgået til Domstolen den 9. april 2021, i sagen

X, der handler i eget navn og i sin egenskab af legal repræsentant for sine mindreårige børn, Y og Z,

mod

Belgische Staat,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, K. Jürimäe, og dommerne M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen (refererende dommer) og M. Gavalec,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 31. marts 2022,

efter at der er afgivet indlæg af:

– X, der handler i eget navn og i sin egenskab af legal repræsentant for sine mindreårige børn, Y og Z, ved advocaten J. Schellemans, K. Verhaegen og K. Verstrepen,

* Processprog: nederlandsk.

- den belgiske regering ved M. Jacobs, C. Pochet og M. Van Regemorter, som befuldmægtigede, bistået af avocats D. Matray og S. Matray og af advocaat S. Van Rompaey,
- Europa-Kommissionen ved C. Cattabriga og S. Noë, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 16. juni 2022, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2, litra f), og artikel 10, stk. 3, litra a), i Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring (EUT 2003, L 251, s. 12).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem X, der handler i eget navn og i sin egenskab af legal repræsentant for sine mindreårige børn, Y og Z, og Belgische Staat (den belgiske stat) vedrørende et afslag på X' ansøgning om visum med henblik på familiesammenføring med sin datter samt afslag på X' ansøgninger om humanitært visum til Y og Z.

Retsforskrifter

Direktiv 2003/86

- 3 Anden og ottende betragtning til direktiv 2003/86 lyder:
 - »(2) Foranstaltningerne vedrørende familiesammenføring bør vedtages i overensstemmelse med forpligtelsen til at beskytte familien og respektere familielivet, som er stadfæstet i en lang række folkeretlige instrumenter. I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i bl.a. artikel 8 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- [...]
- (8) Situationen for flygtninge kræver særlig opmærksomhed på grund af de årsager, som har tvunget dem til at flygte fra deres land, og som forhindrer dem i at have et familieliv i hjemlandet. Der bør derfor indføres gunstigere betingelser for udøvelsen af deres ret til familiesammenføring.«

- 4 Dette direktivs artikel 1 har følgende ordlyd:

»Formålet med dette direktiv er at fastsætte betingelserne for udøvelsen af retten til familiesammenføring for tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold på medlemsstaternes område.«

5 Direktivets artikel 2, litra f), definerer en »uledsaget mindreårig« således:

»tredjelandstatsborgere eller statsløse under 18 år, som ankommer til medlemsstaternes område uden at være ledsaget af en voksen, der er ansvarlig for dem ifølge lov eller sædvane, så længe de ikke reelt befinder sig i en sådan persons varetægt, eller mindreårige, der efterlades uden ledsagelse, efter at de er indrejst på medlemsstaternes område«.

6 Direktivets artikel 4, stk. 1, 2 og 5, lyder:

»1. Hvis betingelserne i kapitel IV og artikel 16 er opfyldt, tillader medlemsstaterne i henhold til dette direktiv indrejse og ophold for følgende familiemedlemmer:

a) referencepersonens ægtefælle

b) mindreårige børn af referencepersonen og dennes ægtefælle, herunder børn, der er adopteret i overensstemmelse med en afgørelse truffet af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat eller en afgørelse, der automatisk kan fuldbyrdes i henhold til medlemsstatens internationale forpligtelser, eller som skal anerkendes i overensstemmelse med internationale forpligtelser

c) mindreårige børn, herunder adoptivbørn, af referencepersonen, hvis referencepersonen har forældremyndigheden og har forsørgerpligt over for børnene. Medlemsstaterne kan tillade familiesammenføring af børn, for hvilke der er fælles forældremyndighed, hvis den anden forældremyndighedsindehaver har givet sit samtykke

d) mindreårige børn, herunder adoptivbørn, af ægtefællen, hvis ægtefællen har forældremyndigheden og har forsørgerpligt over for børnene. Medlemsstaterne kan tillade familiesammenføring af børn, for hvilke der er fælles forældremyndighed, hvis den anden forældremyndighedsindehaver har givet sit samtykke.

De mindreårige børn, der er omhandlet i denne artikel, skal være under den myndighedsalder, der gælder i den pågældende medlemsstat, og må ikke være gift.

Når et barn er fyldt tolv år og ankommer uafhængigt af den øvrige familie, kan medlemsstaten som en undtagelse herfra, inden den tillader barnets indrejse og ophold i henhold til dette direktiv, undersøge, om barnet opfylder et kriterium om integration, hvis dens lovgivning på datoen for gennemførelsen af dette direktiv foreskriver en sådan undersøgelse.

2. Medlemsstaterne kan, hvis kravene i kapitel IV er opfyldt, ved lov eller administrative bestemmelser tillade indrejse og ophold i henhold til dette direktiv for følgende familiemedlemmer:

a) førstegradsslægtinge i lige opstigende linje til referencepersonen eller dennes ægtefælle, hvis slægtingene forsørges af disse og ikke har den nødvendige familiemæssige støtte i hjemlandet

[...]

5. For at sikre bedre integration og forhindre tvangsægteskaber kan medlemsstaterne kræve, at referencepersonen og dennes ægtefælle som et minimum skal være over en bestemt alder, dog højst 21 år, før ægtefællen kan sammenføres med vedkommende.«

7 Artikel 5, stk. 5, i direktiv 2003/86 fastsætter:

»Ved behandlingen af ansøgningen tager medlemsstaterne behørigt hensyn til mindreårige børns tarv.«

8 Direktivets artikel 10, stk. 3, litra a), bestemmer:

»Hvis flygtningen er en uledsaget mindreårig:

a) skal medlemsstaterne tillade indrejse og ophold for førstegradsslægtninge i lige opstigende linje med henblik på familiesammenføring uden at kræve betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra a), opfyldt.«

Dublin III-forordningen

9 Artikel 2, litra g), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (EUT 2013, L 180, s. 31, herefter »Dublin III-forordningen«), indeholder følgende definition:

»I denne forordning forstås ved:

[...]

g) »f familiemedlemmer«: for så vidt familien allerede eksisterede i hjemlandet, følgende medlemmer af ansøgerens familie, der opholder sig på medlemsstaternes område:

[...]

– såfremt personen med international beskyttelse er mindreårig og ugift: ansøgerens far, mor eller en anden voksen, der er ansvarlig for den pågældende i henhold til loven eller ifølge praksis i den medlemsstat, hvor personen med international beskyttelse opholder sig.«

10 Forordningens artikel 8, stk. 1, lyder:

»Er ansøgeren en uledsaget mindreårig, er det den medlemsstat, hvor et af vedkommendes familiemedlemmer eller en af vedkommendes søskende opholder sig lovligt, der er ansvarlig, under forudsætning af, at dette tjener den mindreåriges tarv bedst. Er ansøgeren en gift mindreårig, hvis ægtefælle ikke opholder sig lovligt på medlemsstaternes område, er det den medlemsstat, hvor vedkommendes far, mor eller en anden voksen, der er ansvarlig for den mindreårige i henhold til medlemsstatens lov eller praksis, eller en af vedkommendes søskende, har lovligt ophold, der er den ansvarlige medlemsstat.«

11 Den nævnte forordnings artikel 9 bestemmer:

»Hvis ansøgeren, uanset om familien i forvejen var stiftet i hjemlandet, har et familiemedlem, der har fået tilladelse til at opholde sig som en person med international beskyttelse i en medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende skriftligt har udtrykt ønske herom.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 X, som oplyser at være af palæstinensisk oprindelse, har en datter, der blev født den 2. februar 2001. Den 8. december 2016 indgik denne datter, som på daværende tidspunkt var 15 år gammel, ægteskab med Y.B. i Libanon.
- 13 Den 28. august 2017 ankom X' datter til Belgien for at slutte sig til Y.B., som havde gyldig opholdstilladelse i denne medlemsstat.
- 14 Den 29. august 2017 fastslog værgemålstjenesten i FOD Justitie (det føderale justitsministerium, Belgien), at X' datter skulle betragtes som en uledsaget mindreårig, og tildelte hende en værge.
- 15 Den 20. september 2017 indgav X' datter en ansøgning om international beskyttelse til de belgiske myndigheder.
- 16 Samme dag afslog Dienst Vreemdelingenzaken (udlændingemyndigheden, Belgien) at anerkende X' datters vielsesattest med den begrundelse, at der var tale om et børneægteskab, der anses for uforeneligt med grundlæggende retsprincipper (ordre public) i henhold til de relevante artikler i den belgiske lov om international privatret.
- 17 Den 26. september 2018 blev X' datter anerkendt som flygtning.
- 18 Den 18. december 2018 indgav X til Belgiens ambassade i Libanon dels en visumansøgning med henblik på familiesammenføring med sin datter, dels ansøgninger om humanitært visum til sine mindreårige sønner, Y og Z.
- 19 Ved tre afgørelser af 21. juni 2019 afslog den befuldmægtigede for minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie (ministeren for sociale anliggender, offentlig sundhed, asyl og migration, Belgien) (herefter »ministeren«) de visumansøgninger, som X havde indgivet den 18. december 2018. Disse afgørelser blev annulleret af den forelæggende ret ved dom af 7. november 2019.
- 20 Efter denne annullation traf ministeren den 17. marts 2020 tre nye afgørelser om afslag på de nævnte visa. I disse afgørelser fastslog ministeren i det væsentlige, at kernefamilien i henhold til den belgiske udlændingelovgivning, hvoraf visse bestemmelser gennemfører direktiv 2003/86, består af ægtefæller og ugifte mindreårige børn. Følgelig tilhører X' datter, efter et ægteskab, der er gyldigt i det land, hvor det blev indgået, ikke længere sine forældres kernefamilie.
- 21 Den 10. august 2020 anlagde X sag ved den forelæggende ret til prøvelse af disse afgørelser.
- 22 Til støtte for søgsmålet har X anført, at hverken den belgiske udlændingelovgivning eller direktiv 2003/86 kræver, at en flygtning skal være ugift for at være berettiget til familiesammenføring med sine forældre. Da datterens vielsesattest ikke er blevet anerkendt i Belgien, har den desuden ingen retsvirkninger i denne medlemsstat. Hun har gjort gældende, at hendes datter kun skal opfylde to betingelser for at være berettiget til familiesammenføring med sine forældre, og at disse er opfyldt, idet hendes datter dels er mindreårig, dels er uledsaget som omhandlet i artikel 2, litra f), i direktiv 2003/86.

- 23 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at X' datters situation synes at være omfattet af begrebet »uledsaget mindreårig« som omhandlet i artikel 10, stk. 3, litra a), sammenholdt med artikel 2, litra f), i direktiv 2003/86. I denne henseende har den forelæggende ret anført, at dette direktiv ikke indeholder nogen angivelse af den uledsagede mindreåriges civilstand. Den forelæggende ret har imidlertid anført, at der ligeledes skal tages hensyn til Dublin III-forordningens artikel 9, som kræver, at den mindreårige flygtning skal være ugift, for at den medlemsstat, hvor han eller hun opholder sig, er ansvarlig for behandlingen af forældrenes ansøgning om international beskyttelse.
- 24 På denne baggrund har Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (domstol i udlændingeretlige sager, Belgien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal EU-retten, især artikel 2, litra f), i [direktiv 2003/86], sammenholdt med dette direktivs artikel 10, stk. 3, litra a), fortolkes således, at en »uledsaget mindreårig« flygtning, der opholder sig i en medlemsstat, ifølge den nationale ret skal være »ugift« for at få ret til familiesammenføring med førstegradsslægtninge i lige opstigende linje?
- 2) Hvis dette spørgsmål besvares bekræftende, kan en mindreårig flygtning, hvis ægteskab indgået i udlandet ikke anerkendes af hensyn til [ordre public], da betragtes som en »uledsaget mindreårig« som omhandlet i artikel 2, litra f), og artikel 10, stk. 3, i [direktiv 2003/86]?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 25 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86, sammenholdt med dette direktivs artikel 2, litra f), skal fortolkes således, at en uledsaget mindreårig flygtning, der opholder sig i en medlemsstat, skal være ugift for at opnå status som referenceperson med henblik på familiesammenføring med sine førstegradsslægtninge i lige opstigende linje.
- 26 Det bemærkes indledningsvis, at det følger af Domstolens faste praksis, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 17.11.1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, præmis 12, og af 20.6.2022, London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association, C-700/20, EU:C:2022:488, præmis 55).
- 27 For det første fremgår det af ordlyden af artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86, at hvis flygtningen er en uledsaget mindreårig som omhandlet i dette direktivs artikel 2, litra f), »skal medlemsstaterne tillade indrejse og ophold for førstegradsslægtninge i lige opstigende linje med henblik på familiesammenføring uden at kræve betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra a), opfyldt«.
- 28 Artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86 pålægger således medlemsstaterne en præcis positiv forpligtelse til i det i denne bestemmelse fastsatte tilfælde at tillade familiesammenføring af referencepersonens førstegradsslægtninge i lige opstigende linje. Den ret til familiesammenføring, der således indrømmes uledsagede mindreårige flygtninge, er hverken underlagt medlemsstaternes skøn eller de betingelser, der er fastsat i samme direktivs artikel 4, stk. 2, litra a) (jf. i denne retning dom af 12.4.2018, A og S, C-550/16, EU:C:2018:248, præmis 34).

- 29 Artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86 fastsætter ikke specifikt, at den mindreårige flygtning skal være ugift, for at der kan gives tilladelse til indrejse og ophold for førstegradsslægtninge i lige opstigende linje med henblik på familiesammenføring.
- 30 I henhold til direktivets artikel 2, litra f), defineres begrebet »uledsaget mindreårig« desuden som »tredjelandstatsborgere eller statsløse under 18 år, som ankommer til medlemsstaternes område uden at være ledsaget af en voksen, der er ansvarlig for dem ifølge lov eller sædvane, så længe de ikke reelt befinder sig i en sådan persons varetægt, eller mindreårige, der efterlades uden ledsagelse, efter at de er indrejst på medlemsstaternes område«.
- 31 Domstolen har allerede fastslået, at denne definition fastsætter to betingelser, nemlig at den berørte er »mindreårig« og er »uledsaget« (dom af 12.4.2018, A og S, C-550/16, EU:C:2018:248, præmis 37).
- 32 Som generaladvokaten har anført i punkt 28 i forslaget til afgørelse, henviser denne definition på ingen måde til den mindreåriges civilstand og kræver ikke, at den mindreårige skal være ugift for at kunne anses for en uledsaget mindreårig.
- 33 Hvad for det andet angår den sammenhæng, hvori artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86 indgår, skal det fremhæves, at dette direktiv indeholder bestemmelser, der udtrykkeligt omhandler situationer, hvor den mindreåriges civilstand tages i betragtning.
- 34 Navnlig bestemmer nævnte direktivs artikel 4, stk. 1, som fastlægger, hvilke af referencepersonens familiemedlemmer der har ret til familiesammenføring, at »de mindreårige børn, der er omhandlet i denne artikel, [...] [ikke må] være gift«. I henhold til denne bestemmelse kan mindreårige børn af en forælder, der er referenceperson, således kun indrejse og opholde sig i Den Europæiske Union på grundlag af familiesammenføring på betingelse af, at de ikke er gift.
- 35 Den omstændighed, at EU-lovgiver har fastsat en sådan betingelse med hensyn til civilstanden for mindreårige børn til en forælder, der er referenceperson, men ikke for en uledsaget mindreårig flygtning, der er referenceperson, synes at vidne om, at lovgiver ikke ønskede at begrænse retten i henhold til artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86 til ugifte uledsagede mindreårige flygtninge.
- 36 I modsætning til, hvad den belgiske regering har gjort gældende, fører denne fortolkning af den sammenhæng, hvori artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86, indgår, sammenholdt med dette direktivs artikel 2, litra f), i øvrigt ikke til forskelsbehandling mellem situationen for en gift mindreårig, der ansøger om familiesammenføring med sin slægtning i opstigende linje, der er referenceperson, som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2003/86, og situationen for en referenceperson, der er en gift uledsaget mindreårig flygtning, og hvis førstegradsslægtning i lige opstigende linje ansøger om familiesammenføring som omhandlet i dette direktivs artikel 10, stk. 3, litra a), eftersom disse to situationer ikke er sammenlignelige.
- 37 En uledsaget mindreårig flygtning, der opholder sig alene på en anden stats område end sit hjemland, befinder sig nemlig i en særlig sårbar situation, der begrundes, at familiesammenføring med førstegradsslægtninge i lige opstigende linje, som befinder sig uden for EU, tilgodeses. Den omstændighed, at disse situationer er forskellige, begrundes, at den sidstnævntes ret til familiesammenføring ikke er underlagt de betingelser, der er fastsat i artikel 4, stk. 2, litra a), i direktiv 2003/86, men betingelserne i direktivets artikel 10, stk. 3, litra a), som specifikt har til formål at sikre en øget beskyttelse af flygtninge, der er uledsagede mindreårige (jf. i denne retning dom af 12.4.2018, A og S, C-550/16, EU:C:2018:248, præmis 44).

- 38 Denne beskyttelse er så meget desto mere nødvendig, som medlemsstaterne i henhold til dette direktivs artikel 4, stk. 5, i forbindelse med ægtefællers familiesammenføring kan stille krav om en minimumsalder for referencepersonen og dennes ægtefælle, inden sidstnævnte kan slutte sig til den førstnævnte. I et sådant tilfælde vil en fortolkning af det nævnte direktivs artikel 10, stk. 3, litra a), hvorefter familiesammenføring med førstegradsslægtninge i lige opstigende linje afslås, når den uledsagede mindreårige flygtning, der er referenceperson, er gift, stille denne mindreårige i en særlig sårbar situation, eftersom den pågældende uden sin ægtefælle og sine slægtninge i opstigende linje ville blive frataget ethvert familienetværk i den medlemsstat, hvor vedkommende befinder sig.
- 39 Den belgiske regering har gjort gældende, at Dublin III-forordningens artikel 9 og artikel 2, litra g), sidste led, kræver, at den mindreårige flygtning ikke er gift, og at familien allerede eksisterede i hjemlandet, for at den medlemsstat, hvor den pågældende flygtning opholder sig, er ansvarlig for behandlingen af moderens eller faderens ansøgning om international beskyttelse. Denne forordning vedrører imidlertid ikke betingelserne for uledsagede mindreårige flygtnings ret til familiesammenføring, men afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i en af medlemsstaterne. Den nævnte forordning er derfor ikke relevant for tvisten i hovedsagen.
- 40 Hvad for det tredje angår formålet med direktiv 2003/86 bemærkes, at dette i henhold til dets artikel 1 er at fastsætte betingelserne for udøvelsen af retten til familiesammenføring for tredjelandsstatsborgere, der har lovligt ophold på medlemsstaternes område.
- 41 I denne henseende fremgår det af ottende betragtning til direktivet, at der for flygtninge bør indføres gunstigere betingelser for udøvelsen af deres ret til familiesammenføring, idet deres situation kræver særlig opmærksomhed på grund af de årsager, som har tvunget dem til at flygte fra deres land, og som forhindrer dem i at have et familieliv i hjemlandet. I overensstemmelse med dette formål tilsigter det nævnte direktiv at lette familiesammenføring af en uledsaget mindreårige flygtning med dennes førstegradsslægtninge i lige opstigende linje.
- 42 I henhold til artikel 4, stk. 2, litra a), i direktiv 2003/86 er muligheden for en sådan familiesammenføring i princippet overladt til hver medlemsstats skøn og er bl.a. betinget af, at førstegradsslægtninge i lige opstigende linje forsørges af referencepersonen og ikke har den nødvendige familiemæssige støtte i hjemlandet. Som anført i denne doms præmis 28 fraviger dette direktivs artikel 10, stk. 3, litra a), imidlertid dette princip.
- 43 Som anført i denne doms præmis 37 har direktiv 2003/86 i øvrigt ikke blot generelt til formål at fremme familiesammenføring og at yde tredjelandsstatsborgere, herunder mindreårige, beskyttelse, dets artikel 10, stk. 3, litra a), har også specifikt til formål at sikre en øget beskyttelse af de flygtninge, der er uledsagede mindreårige (dom af 12.4.2018, A og S, C-550/16, EU:C:2018:248, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Henset til denne sammenhæng ville en fortolkning af artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86, hvorefter retten til familiesammenføring med førstegradsslægtninge i lige opstigende linje begrænses til kun at gælde for uledsagede mindreårige flygtninge, der ikke er gift, være i strid med dette særlige beskyttelsesmål.
- 45 Som generaladvokaten har fremhævet i punkt 46 i forslaget til afgørelse, ville en sådan fortolkning nemlig have til følge, at en gift uledsaget mindreårige flygtning, hvis ægtefælle opholder sig på EU's område, ikke ville kunne opnå den øgede beskyttelse, som den pågældende tildeles ved direktiv

2003/86, selv om en mindreårigs særlige sårbarhed ikke bliver mindre, fordi den pågældende har indgået ægteskab. Tværtimod kan det at være gift, især for mindreårige piger, være tegn på, at de er udsat for den alvorlige form for vold, som børne- og tvangsægteskaber udgør.

- 46 Det skal desuden fremhæves, at en uledsaget mindreårig flygtnings civilstand ofte kan være vanskelig at fastslå, navnlig når der er tale om flygtninge fra lande, som ikke er i stand til at udstede pålidelige officielle dokumenter. En fortolkning, hvorefter artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86 ikke begrænser retten til familiesammenføring med førstegradsslægtninge i lige opstigende linje til kun at gælde for uledsagede mindreårige flygtninge, som ikke er gift, er således ligeledes i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet og retssikkerhedsprincippet, eftersom den sikrer, at retten til familiesammenføring ikke afhænger af den administrative formåen i den pågældendes hjemland.
- 47 Endelig skal dette direktivs bestemmelser fortolkes og anvendes i lyset af artikel 7 og artikel 24, stk. 2 og 3, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), således som det i øvrigt fremgår af ordlyden af anden betragtning til og artikel 5, stk. 5, i direktivet, som pålægger medlemsstaterne at behandle de pågældende ansøgninger om familiesammenføring i de berørte børns interesse og ud fra et ønske om at begunstige familielivet (dom af 16.7.2020, État belge (Familiesammenføring – mindreårigt barn), C-133/19, C-136/19 og C-137/19, EU:C:2020:577, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 I denne henseende bemærkes indledningsvis, at chartrets artikel 7 anerkender retten til respekt for privatliv og familieliv. Dernæst skal denne bestemmelse i chartret sammenholdes med forpligtelsen til at tage hensyn til barnets tarv, som er anerkendt i chartrets artikel 24, stk. 2, idet denne bestemmelse ligeledes finder anvendelse på afgørelser, der ikke nødvendigvis har den mindreårige som adressat, men som har betydelige konsekvenser for sidstnævnte (jf. i denne retning dom af 11.3.2021, État belge (Tilbagesendelse af en forælder til en mindreårig), C-112/20, EU:C:2021:197, præmis 36). Endelig skal der, som det fremgår af chartrets artikel 24, stk. 3, tages hensyn til barnets behov for regelmæssigt at have personlig forbindelse med begge sine forældre (jf. i denne retning dom af 16.7.2020, État belge (Familiesammenføring – mindreårigt barn), C-133/19, C-136/19 og C-137/19, EU:C:2020:577, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 49 Henset til det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 10, stk. 3, litra a), i direktiv 2003/86, sammenholdt med dette direktivs artikel 2, litra f), skal fortolkes således, at en uledsaget mindreårig flygtning, der opholder sig i en medlemsstat, ikke skal være ugift for at opnå status som referenceperson med henblik på familiesammenføring med sine førstegradsslægtninge i lige opstigende linje.

Det andet spørgsmål

- 50 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål, er det uforment at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 10, stk. 3, litra a), i Rådets direktiv 2003/86/EF af 22. september 2003 om ret til familiesammenføring, sammenholdt med dette direktivs artikel 2, litra f),

skal fortolkes således, at

en uledsaget mindreårig flygtning, der opholder sig i en medlemsstat, ikke skal være ugift for at opnå status som referenceperson med henblik på familiesammenføring med sine førstegradsslægtninge i lige opstigende linje.

Underskrifter